2026/744

1.4.2026

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2026/744

z dne 31. marca 2026

o začasnem izrednem ukrepu krizne destilacije za odpravo motenj na trgu v vinskem sektorju v Franciji v tržnem letu 2025/2026

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 219(1) v povezavi s členom 228 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Da bi se preprečile motnje na trgu vina Unije za tržno leto 2023/2024, je Komisija sprejela Delegirano uredbo (EU) 2023/1225 ([2]), ki vključuje izredno krizno destilacijo v nekaterih državah članicah. Cilj ukrepa je bil zmanjšati prekomerne zaloge vina v nekaterih vinorodnih regijah Unije zlasti pri rdečih vinih in vinih rosé zaradi kumulativnega učinka različnih kriz v prejšnjih letih in splošnega trenda zmanjševanja tako porabe vina v Uniji kot izvoženih količin v razmerah visoke inflacije za potrošnike in visokih stroškov za proizvajalce vina.

(2) Posledično je bilo več kot 3,5 milijona hektolitrov rdečih vin in vin rosé umaknjenih s trga v šestih vinorodnih državah članicah (Nemčija, Španija, Francija, Italija, Madžarska in Portugalska), pri čemer je bilo 77 % količin, umaknjenih s trga, francoskih. Čeprav je proizvodnja Unije, ki je bila v letih 2023, 2024 in 2025 manjša od srednjeročnega povprečja, prispevala k boljšemu ravnovesju med ponudbo in povpraševanjem na ravni Unije, je bil francoski trg še naprej pod velikim pritiskom, zlasti v tržnih segmentih rdečega vina in vina rosé v vseh kategorijah mirnih vin z geografskimi označbami in brez njih.

(3) V Franciji so se cene v teh tržnih segmentih še naprej zniževale kljub ravni zalog rdečih vin in vin rosé, ki je na dan 31. julija 2025 znašala 20 milijonov hektolitrov (5,6 % pod povprečjem iz preteklih petih let), in proizvodnji v letu 2025, ki je bila le za 2,7 % večja od nizke ravni iz leta 2024 in za 16 % pod srednjeročnim povprečjem. Po podatkih francoskih organov je povprečna prodajna cena neustekleničenih francoskih rdečih vin in vin rosé v prvih petih mesecih tekočega tržnega leta za 19,6 % nižja od povprečnih cen v predhodnih petih letih. To se je zgodilo kljub ukrepom destilacije, izvedenih v letih 2023 in 2024, in izkrčitvi 35 000 hektarov vinogradov v istem obdobju, kar je bilo financirano z državno pomočjo.

(4) Trend zniževanja cen francoskih rdečih vin in vin rosé je posledica upočasnitve domače potrošnje skupaj s stalnim zmanjševanjem izvoza v zadnjih letih. Prodaja rdečih vin in vin rosé na maloprodajni ravni v obdobju od januarja do novembra 2025 se je zmanjšala za 8 % v primerjavi s povprečjem v prejšnjih treh letih za isto obdobje. Medtem se skupni francoski izvoz rdečih vin in vin rosé od začasnega okrevanja leta 2021 po predhodnem upadu zaradi pandemije vsako leto zmanjšuje. Obseg izvoza rdečih vin in vin rosé iz Francije se je leta 2025 zmanjšal za 5,2 % v primerjavi s prejšnjim letom in za 12 % v primerjavi s štiriletnim povprečjem.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1225 z dne 22. junija 2023 o začasnih izrednih ukrepih, ki odstopajo od nekaterih določb Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, za odpravo motenj na trgu v vinskem sektorju v nekaterih državah članicah in odstopanju od Delegirane uredbe Komisije (EU) 2016/1149 (UL L 160, 26.6.2023, str. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1225/oj).

(5) Ti trendi zmanjševanja domače potrošnje in izvoza niso bili uravnoteženi s podobnim zmanjšanjem proizvodnje pri zadnjih dveh letinah, pri čemer se pričakuje, da se bodo zaloge ob koncu tekočega tržnega leta ponovno povečale. Kopičenje zalog je povzročalo znaten pritisk na cene na francoskem trgu vina. Če ukrepi ne bodo hitro sprejeti, se pričakuje nadaljnje poslabšanje razmer na nacionalnem trgu. Sedanji pritisk na francoskih trgih rdečega vina in vina rosé lahko vpliva tudi na druge države članice, ki konkurirajo na istih trgih Unije in zunanjih trgih.

(6) Umik dela zalog s francoskega trga vina za najbolj prizadeta tržna segmenta rdečih vin in vin rosé bo Franciji pomagal, da odpravi tržno neravnovesje in prepreči, da bi se sedanje motnje razvile v hujšo ali daljšo krizo ter se razširile na trge vina drugih držav članic. Ob upoštevanju trenutnih razmer na trgu je presežna količina zalog rdečih vin in vin rosé v Franciji ocenjena na približno 1,2 milijona hektolitrov. Z umikom teh količin bi se omogočila ponovna vzpostavitev določenega tržnega ravnovesja za tržno leto 2025/2026 in sprostil pritisk na tržne cene. Kriza za ta tržna segmenta rdečih vin in vin rosé je strukturna, zato je Francija že napovedala nadaljevanje nacionalno financiranih programov izkrčitve. Ti programi so ločeni ukrepi, ki jih ta uredba ne zajema.

(7) Da bi sprostili pritisk na trg in se hkrati izognili tveganju prekomernega nadomestila, Francija meni, da bi z nadomestilom v višini 33 EUR na hektoliter omogočila umik vin, ki so manj prilagojena trenutnim tržnim trendom. To je približno 50 % ravni cen, zabeležene za prodajo neustekleničenega vina v tržnem letu 2025/2026 za rdeča vina in vina rosé brez geografske označbe, vendar bi to omogočilo, da se s trga v različnih kategorijah vina umaknejo nekatere zaloge, ki jih v trenutnih tržnih razmerah ni mogoče prodati.

(8) Francija je navedla, da presežne količine vina ne more umakniti s trga z nacionalnimi plačili iz člena 216 Uredbe (EU) št. 1308/2013, saj namerava vsa nacionalna plačila, ki so na voljo, dodeliti za izkrčitev vinogradov. Vsi drugi ukrepi, ki so na voljo v skladu z navedeno uredbo, se zdijo nezadostni ali neprimerni za odpravo trenutnega tržnega neravnovesja na francoskem trgu rdečih vin in vin rosé. Zato je primerno, da se kmetijska rezerva uporabi za izvedbo ciljne krizne destilacije v Franciji.

(9) Za preprečitev izkrivljanja konkurence bi bilo treba uporabo pridobljenega alkohola prepovedati za panogo hrane in pijač ter jo omejiti na industrijske namene, med drugim za razkužila, farmacevtske izdelke in pridobivanje energije. Da bi se izognili zlorabam ali prekomernim nadomestilom po izvedbi tega izrednega ukrepa, bo ukrep namenjen izključno rdečim vinom in vinom rosé, ki jih je prizadelo veliko tržno neravnovesje, nadomestilo, ki se zagotovi, pa bo omejeno na raven, ki je precej nižja od ustreznih nedavnih tržnih cen. Tudi če bo ukrep zajemal različne kategorije vin z zaščiteno označbo porekla, zaščiteno geografsko označbo in brez takih geografskih označb, ista kriza povpraševanja vpliva na vse te kategorije vin s presežnimi zalogami vin, ki ne najdejo svojega mesta na trgu. Zato so francoski organi predlagali enak znesek nadomestila za vse kategorije.

(10) Francija bi morala Komisiji sporočiti podrobnosti o izvajanju te uredbe, da bi Unija lahko spremljala učinkovitost ukrepa, uvedenega s to uredbo.

(11) Trenutne razmere na trgu v Franciji zahtevajo hitro ukrepanje s takojšnjim učinkom na trgu, da se prepreči širjenje motenj v naslednjem tržnem letu. Unija bi morala zato financirati odhodke, ki jih ima Francija pri izvajanju ukrepa iz te uredbe, le, če so ti odhodki nastali do 31. decembra 2026.

(12) Poleg tega bi bilo treba zagotoviti pravočasno spremljanje proračuna, sprotno nadaljnje ukrepanje in učinkovito uporabo kmetijske rezerve, da bi se čim bolj povečala njena razpoložljivost in zmogljivost za hiter odziv na nastajajoče krize. Zato je primerno določiti datum za upravičenost, do katerega bi morale države članice upravičencem izplačati podporo za ta izredni ukrep. Vsa plačila, izvršena po tem datumu za upravičenost, bi se morala šteti za neupravičena do sredstev Unije.

(13) Unija bi zato morala financirati odhodke, nastale v okviru tega izrednega ukrepa, samo kadar se taki odhodki pojavijo, z njimi povezana plačila upravičencem pa izvedejo do 31. decembra 2026.

(14) Ker plačila, izvedena po 31. decembru 2026, v nobenem primeru ne smejo veljati za upravičena, se člen 5(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/127 ([3]), ki določa sorazmerno zmanjšanje mesečnih plačil, izvršenih po roku, ne uporablja.

(15) Za zaščito finančnih interesov Unije naj bi pristojni nacionalni organi države članice, ki uporablja izredni ukrep krizne destilacije, izvajali preglede za preverjanje skladnosti s pogoji in zahtevami iz te uredbe.

(16) Zaradi skrajne nujnosti ter glede na trenutne motnje na trgu in kratki čas, ki ga ima Francija na voljo za začetek izvajanja ukrepa iz te uredbe pred prihajajočo letino septembra 2026, je treba takoj ukrepati in čim prej umakniti presežek ponudbe s trga. V nasprotnem primeru bi se razmere na trgu še poslabšale, sedanje neravnovesje pa bi se preneslo v naslednje tržno leto, kar bi lahko povzročilo dolgotrajno krizo v Franciji, ki bi lahko vplivala tudi na trge vina drugih držav članic. Zato bi odlašanje z ukrepi lahko zmanjšalo njegovo učinkovitost pri stabilizaciji francoskega trga vina.

(17) Glede na navedene skrajno nujne razloge bi bilo treba to uredbo sprejeti po nujnem postopku iz člena 228 Uredbe (EU) št. 1308/2013.

(18) Zaradi nujnosti takojšnjega ukrepanja bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Financiranje Unije in nacionalna plačila

1. Franciji je na voljo finančna podpora Unije v skupnem znesku 40 000 000 EUR za podporo začasnemu izrednemu ukrepu krizne destilacije iz člena 2 pod pogoji iz te uredbe.

2. Finančna podpora iz odstavka 1 se dodeli po objektivnih in nediskriminatornih merilih ob zagotovitvi, da zadevna plačila ne povzročajo izkrivljanja trga ali konkurence.

3. Odhodki iz odstavka 1, ki jih Francija krije v zvezi s plačili za ukrepe iz člena 2, so upravičeni do pomoči Unije le, če so bila ta plačila izvršena do 31. decembra 2026.

Člen 2

Začasna krizna destilacija vina

1. Podpora se lahko dodeli za destilacijo rdečih vin in vin rosé, proizvedenih na celinskem ozemlju Francije.

2. Za preprečitev izkrivljanja konkurence se alkohol, proizveden z destilacijo s podporo iz odstavka 1, uporablja izključno v industrijske namene, vključno z razkužili in farmacevtsko uporabo, ali za pridobivanje energije.

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/127 z dne 7. decembra 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta s pravili o plačilnih agencijah in drugih organih, finančnem upravljanju, potrditvi obračunov, varščinah in uporabi eura (UL L 20, 31.1.2022, str. 95, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/127/oj).

3. Upravičenci do podpore iz odstavka 1 so vinska podjetja, ki proizvajajo ali tržijo proizvode vinske trte iz dela II Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, organizacije proizvajalcev vina, vinske zadruge, združenja dveh ali več proizvajalcev ali destilarne za proizvode vinske trte.

4. Do podpore so upravičeni samo stroški dobave vina destilarnam in destilacije tega vina. Davek na dodano vrednost ni upravičen do podpore. Vino, ki se destilira v skladu s tem ukrepom, izpolnjuje zahteve za trženje v Uniji.

5. Francija lahko določi prednostna merila za upravičence tega ukrepa. Taka prednostna merila morajo biti objektivna in nediskriminatorna.

6. Francija lahko določi, da se upravičencem izplača do 80 % podpore na posamezno operacijo krizne destilacije, ki je predmet ugodene vloge za podporo v skladu s tem členom, pod pogojem, da je upravičenec v korist države članice položil bančno jamstvo ali enakovredno varščino, ki sta vsaj enaka znesku navedenega predplačila. Da bi bila taka operacija upravičena, se končno plačilo podpore mora izvesti do datuma iz člena 1(3).

7. Francija določi pravila za postopek vložitve vloge za podporo iz odstavka 1 in za nadzor nad ukrepom, med njimi pravila o:

(a) fizičnih ali pravnih osebah, ki lahko vložijo vloge;

(b) vložitvi in izbiri vlog, kar vključuje vsaj roke za vložitev vlog, pregled ustreznosti vsakega predlaganega ukrepa in obveščanje izvajalcev glede izida postopka izbire;

(c) preverjanju skladnosti z določbami o upravičenih proizvodih in stroških iz točke 4 ter prednostnih merilih, kadar se uporabljajo prednostna merila;

(d) izbiri vlog, kar vključuje vsaj ponderiranje vsakega prednostnega merila, kadar se uporabljajo prednostna merila;

(e) ureditvi plačil predplačil in položitve varščine;

(f) spremljanju in nadzoru postopkov destilacije, upravičenosti destiliranih vin in uporabi proizvedenega alkohola.

8. Francija določi višino podpore upravičencem po objektivnih in nediskriminatornih merilih na regionalni ali nacionalni ravni. Znesek podpore znaša največ 33 EUR na hektoliter.

Člen 3

Obvestila in nadzor

1. Francija do 31. januarja 2027 Komisijo obvesti o:

(a) količinah vina, umaknjenih s trga, za vsako regijo in vrsto upravičenega vina, razčlenjenih po barvi in tem, ali je vino zaščiteno z zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo ali ne;

(b) količinah alkohola, proizvedenega iz vina, ki je bilo dostavljeno in destilirano v skladu s to uredbo;

(c) finančni podpori Uniji, dodeljeni v skladu s členom 1(1).

2. Uradno obvestilo Komisiji iz tega člena se pošlje v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 ([4]).

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L 171, 4.7.2017, str. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).

3. Francoski pristojni organi v zvezi z izredno krizno destilacijo iz te uredbe izvajajo upravne preglede in preglede na kraju samem v skladu s členoma 59 in 60 Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta ([5]), da preverijo upravičenost vin ter upoštevanje vseh veljavnih pogojev in zahtev za izvajanje operacij krizne destilacije.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 31. marca 2026

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Uredba (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 187, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj).